

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne izvenredno odelje in praznike — Inerati do 80 petiti vrt 4 Din 2. do 100 vrt 4 Din 2.50 od 100 do 300 vrt 4 Din 3. večji inerati petiti vrt 4 Din 4. Popust po dogovoru. Inerati davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 9 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 63; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRAD, Slomškova trg št. 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Po Hitlerjevem govoru:

Nič novega — nobenih presenečenj

Kancelar Hitler je v dve in pol uri trajajočem govoru orisal stališče Nemčije do perečih vprašanj Njegov govor je bil zelo zmeren — Rusije ni niti omenil, pač pa je tokrat napovedal neizprosno boj mednarodnemu židovstvu

Berlin, 31. jan. br. Sinoči je imel nemški državni zbor sejo, na kateri je najprvo podaljšal zakon, s katerim je vsa zakonodajna oblast prepuščena vladni. Nato je imel kancelar Hitler dve in pol ure trajajoč govor, v katerem je najprvo naštel uspehe svojega režima v prvih šestih letih in orisal potek dogodkov v preteklem letu v zvezi s priključitvijo Avstrije in razkosanjem Češkoslovaške. Nato je opisal težaven gospodarski položaj Nemčije in s tem utemeljil nemško zahtevo po kolonijah. Dokler Nemčija ne dobi kolonij, tako dolgo bo morala čim več izvažati in delati konkurenco na svetovnem trgu. Izjavil pa je, da zaradi kolonij ne bo prišlo do vojne. Hudo si je izposodil Zide in jim napovedal neizprosno boj. Tujega vmešavanja tudi v tej zadevi ne bo trpel. Obširno je orisal razmerje režima do vere in navedel, koliko Nemčija vsako leto žrtvuje za katoliško in evangelsko cerkev. Lani sta dobili 500 milijonov mark iz državne blagajne, imata poleg tega 10 milijard vredna posestva, ki do-

našajo letno okrog 300 milijonov in sta še oproščeni davka. Če mislijo cerkveni krogi, da se jim v takih razmerah godi slabo, je Hitler takoj pripravljen izvesti ločitev cerkve od države. Duhovnikov niče ne preganja, dokler služijo samo Bogu. Če pa se vmešavajo v politiko ali zagreše nemoralna dejanja, pa morajo kakor vsak drug državljan odgovarjati po zakonu. Govorec o zavezništvu z Italijo je Hitler dejal: Naj se nihče ne moti nad našim neomajnim sklepom, da bo Nemčija vedno na strani svojega nemškega zaveznika in to v vsaki vojni ne glede na njene vzroke. Nemčija se zaveda, kakšna usoda jo čaka, če bi se posrečilo uničiti italijanski fašizem. Pozna posledice in jim gleda ledeno hladno v oči. Ob koncu se je dotaknil odnosa Nemčije do drugih držav in omenil tudi Jugoslavijo, ugotavljajoč, da je tudi Jugoslavija stopila v krog nemških prijateljev in zaveznikov. Svoj govor je zaključil z apelom na slogo in še povečano delavnost na vseh poljih. Seja je bila nato zaključena.

nemškim kolonialnim zahtevam. V zvezi s tem opozarjajo na to, da je Hitler s poljskim zunanjim ministrom Beckom že v Berchtesgadenju razpravljal o kolonialnem vprašanju.

Washington:

Nič posebnega

NEW YORK, 31. jan. br. Hitlerjev govor so prenašale poleg italijanskih tudi nekatere ameriške radijske postaje in podale nato obširne prevode. V ameriški javnosti je bil govor sprejet docela mirno in hladno. Besede, ki jih je naslovil Hitler na naslov Amerike, objavljajo listi v posebnih izdajah in dodajajo komentarje, v katerih zavračajo njegove lekcije. Ker so bile zadnje dni razširjene zelo alarmantne vesti o namelih Nemčije je zmerenost Hitlerja vplivala bolj pomirjevalno kot pa vznemirljivo. V splošnem pa ameriška

javnost slej ko prej odklanja narodno-socialistična gospodarska in politična načela, ki jih je podčrtaval Hitler v svojem govoru.

Bruselj:

Zelo zmeren

BRUSELJ, 31. januarja. Hitlerjev govor je dal že moči povod obširnim razpravam. Več članov vlade je poslušalo kancelarjev govor na radiu. Prvi vtis je, da je govor umerjen, vendar pa odločen. Listi prinašajo dolge izvirne izkaze iz kancelarjevega govora. Listi podčrtavajo slasti on del Hitlerjevega govora, ko je rekel: »Vojnem je dolgoleten mir.« Listi pripisujejo velik pomen Hitlerjevi izjavi, da bo Nemčija vedno na strani Italije v primeru kakšne vojne. Z zadovoljstvom beležijo tudi zagotovilo, da Nemčija nima tečajnih zahtev napram Franciji in An-

Francija se ne bo pustila izriniti iz Srednje Evrope

Uvedla bo za srednjeevropske države poseben sistem gospodarskih pogodb

PARIZ, 31. januarja. AA. Havas: Včeraj popoldne se je vršila v predsedništvu vlade konferenca v zvezi z ureditvijo gospodarskih odnosov Francije z nekaterimi srednjeevropskimi državami. Konferenci so prisostvovali predsednik vlade Daladier, zunanji minister Bonnet, finančni minister Reynaud ter ministri za narodno gospodarstvo, kolonije, trgovino in poljedelstvo. Enaka konferenca se je vršila že pred nekaj tedni, ko se je vrnila

la v Pariz francoska gospodarska delegacija, ki je prepotovala srednjo Evropo. Da bi se omogočile ponovne žive trgovinske zveze med Francijo in srednjeevropskimi državami, so francoski merodajni krogi izdelali nov sistem, za katerega odobritev je bil potreben sklep vlade. Francoska vlada se je včeraj bavila s tem vprašanjem. Podpise novih trgovinskih pogodb je treba pričakovati v najkrajšem času.

Načrti španskih republikancev

Nudili bodo odpor vse dotlej, dokler razvoj sam ne bo prisilil drugih, da jim priskočijo na pomoč

Figueras, 31. jan. e. Po 12-urnem zasedanju se je končala seja Negrinovega kabineta, ki se je pričela v nedeljo popoldne. Vse kaže, da ni prišlo do sklepa, kaj naj se stori v sedanjem položaju. Ni izgleda, da bi prišlo do odločitve, ker se situacija skoraj vsak hip menja na škodo katalonske armade. V odmoru med zasedanjem se je posrečilo poročevalcu United Pressa, da je govoril z Negrinom. Vprašal ga je, kakšen je položaj. Negrin mu je lakonično odgovoril: »Nimam časa!« Nato je poročevalcu United Pressa prosil zunanega ministra del Vaya za kratko izjavo, toda tudi ta ni hotel dati nikake izjave o tem, kaj so razpravljali na ministrski seji. Rekel je: »Nimam vam kaj povedati, imeli smo redno sejo kabineta. Vsek dan imamo seje, na katerih razpravljamo o nastale položaju. Že dva dni nisem spal.« Na vprašanje ali se bo vojna nadaljevala ali ne, je del Vayo odgovoril: »Na to vprašanje naj vam da odgovor minister za narodno obrambo Negrin.« Pozneje je del Vayo izjavil, da se bo fronta republikancev razprostrla v odseku Granolera-Manresa-Solsona. Ta črta je bila omenjena že v nedeljskem komunističnem predsejo ministrskega sveta je bila seja armadnih poveljnikov republikancev, katere so se udeležili tudi general Robo in polkovnik Fisneros, čet republikanskega letalstva. Po seji kabineta se je Negrin dalje časa razgovarjal z uradniki zunanjega ministrstva.

Tukajšnji opazovalci vidijo dve možnosti za Negrinovo vladno, obe imata za temelj odpor milicnikov za vsako ceno, dokler ne pride tuja pomoč. Prva varianta je ta, da se čete umaknejo in koncentrirajo na črti od Arenosa do Sierra Monterie in do Pung Serda. Sodiijo, da bodo čete dobile dovolj vojnega materiala in da bo ta odpor omogočil popolno reorganizacijo katalonske armade. Druga možnost pa bi bila ta, da se katalonske čete umaknejo prav do francoske meje in tako nastane za Francijo vprašanje, ki ga bo morala sama rešiti. Upajo, da bo Francija v obeh primerih aktivno posegla v razvoj dogodkov v Kataloniji.

Figueras, 31. jan. e. General Miaja, ki poveljuje katalonski armadi, je poslal Negrinu brzojavko, v kateri poudarja odločen borbeni duh republikanskih čet. Iz Gerone poročajo, da se je Miaja posrečilo desorganizirane čete spet urediti in organizirati novo fronto, ki bo nudila sovražniku zadosten odpor. Glavni poveljnik Gerone poroča, da so zadnje vesti o položaju zelo povoljne.

Perpignan, 31. jan. e. S francosko-španske meje poročajo: Vse bolj postaja jasno, da padec Barcelone že ne pomeni konca repu-

blikanskega odpora v Kataloniji. Vzhodna armada je še vedno aktivna in še vodi borbo proti francoscem. V zadnjih 24 urah je prišlo do srditih bojev in se je v odsekih Solsona in Manresa posrečilo republikancem odbiti napade Francoskih čet in jim zadati precejšnje izgube. Nadalje poročajo iz Valencie, da je v letalskih borbah, ki so se vodile zadnje dni na katalonski fronti, padel najboljši letalec Francoske vojske Garcia Moratto. Tudi na fronti v Estremaduri se borbe nadaljujejo, vendar dozdaj še ni bistvenih sprememb.

Madrid, 31. januarja. AA. Ponoči ob enih je nacionalna artiljerija velikih kalibrov začela strahovito streljati na Madrid. Streljanje je trajalo pol ure.

GERONA, 31. januarja. AA. Havas: Ministrstvo za narodno obrambo objavlja, da sovražne čete na katalonskem bojišču še dalje napadajo, vendar se republikanske čete uspešno branijo. Trditve nacionalistov, da se tuji borijo v vrstah republikanskih čet, so popolnoma lažnive.

11. 13. in 16. mednarodna brigada so že davno razpuščene. Med republikanci se nahajajo samo španski vojaki.

Švicarski prispevek za begunce

BERN, 31. jan. br. Kot prvi prispevek za preskrbo španskih beguncem v Franciji je švicarska vlada poslala danes francoski vladi 20.000 frankov. Zvezni svet bo prihodnje dni sklepal o višini celotnega prispevka, ki ga hoče švica žrtvovati v ta namen.

Anglija se pogaja z Rusijo?

LONDON, 31. jan. AA. Reuter: Iz krogov zunanjega ministrstva se izve, da je imel sir William Speed, novi angleški veleposlanik v Moskvi, nenavadno dolg in priarčen razgovor s Kalininom in Litvinovom ob priliki predaje svojih akreditivnih pisem. Izgleda, da je angleška vlada pripravljena pogajati se s sovjetsko vlado o vseh mednarodnih vprašanjih.

Borzna poročila.

CURIE, 31. jan. Beograd 10.—, Pariz 11.71, London 20.725, New York 442.625, Bruselj 74.90, Milan 23.29, Amsterdam 238.80, Berlin 177.70, Praga 15.15, Varšava 83.65, Bukarešta 34.0.

Politični obzorik

Naziranja o slovanstvu

»Slovenski delavec«, glasilo Zveze združenega delavstva je nedavno tega objavil na uvodnem mestu članek »O vseslovanstvu — panslavizmu«. V tem članku je urednik Križman razvijal tele misli: »Vseslovanstvo je nekakšen slovenski razizem in je gibanje, ki stremi za političnim in kulturnim zlivanjem celokupnega slovanstva, to je vseh slovenskih narodov v eno nedeljivo kulturno in politično enoto. Gibanje ima svoj izvor pri zapadnih Slovanih. Gibanje silo v njem so predstavljali Čehi... Kakor so češki Vseslovani za časa svetovne vojne naslanjali narodno-osvobodilni boj Čehov na Rusijo in tam formirali svoje legije, istotako so nadaljevali svojo vseslovansko politiko po vojni in se naslanjali enostavno na naslednika caristične Rusije — boljševike. Glavni pobornik tega vseslovanskega vseslovanstva je bil bivši predsednik češkoslovaške republike dr. Beneš. Iz češkega naroda so torej nastali glavni poborniki za vseslovansko gibanje, ki je sedaj doživelo katastrofalni brodolom in mora češki narod za to plačati drag račun, medtem ko se prvoborniki vseslovanstva sprehajajo po Svici in marksisti stavljajo predloge za Nobelovo mirovno nagrado. Iz dogodkov zadnjega časa bi se tudi pri nas nekateri lahko naučili, da če hočeš biti zaveden Slovan, drži se pred vsem Jugoslavije in ne išči svojih slovenskih idealov bog ve kje. V Jugoslaviji imamo dovolj prilike pokazati, da smo Slovani in še nekaj: ako se smatraš za zavednega Jugoslavana, pokaži to s tem, da ne zanikaš svoje pripadnosti slovenskemu narodu in ne šetaj, temveč sprehajaj se po Ljubljani in izogibaj se plemen, če nisi živinorejec, Katolištvo ne priznava plemenskih nauk in odklanja mozo zato program ekskluzivnega panslavizma; ostati hočemo Slovenci in se nečemo pomešati v nikakršno vseslovansko kulturno in politično enoto, ker bi se s tem morali odreči naši narodni kulturi, naši veri in naših političnih tekovin ter podvrežiti nadvladi komunizma...« Tako sodi o slovanstvu »Slovenski delavec« na usta svojega urednika župnika Andreja Križmana.

Docela drugega naziranja o tem vprašanju je »Gorenjec«, organ dekana Matije Škerbca v Kranju, ki je par dni kasneje v uvodniku »Slovani — kaj?« razložil svoje mišljenje o slovenskem vprašanju. V tem članku so iznešene tele misli: »Češko vprašanje in kakaj to? Zato, ker Slovan ni zedinjen. Slovan je pocpetjen, brat proti bratu in takih bratov, ki se med seboj prepirajo in sovražijo, se nihče ne boji, vsakega izmed njih lahko napadeš, ker veš, da drug drugemu ne pomagajo, marveč ti še pomagajo udariti po lastnem bratu. Zgled v zadnjih za slovanstvo usodnih in žalostnih trenutkih je Poljska, ki je cakala s svojo armado, da češkoslovaški zabode nož v hrbet. Zalostno, prežalostno! Od kod to preklestvo med nami Slovani? Izvira iz tisočletne sužnosti. Slovan je navajen hlapčevine, navajen je tujega zapovedništva nad seboj. Ni se zgodilo prvič, kar se je. Zgodovina Slovanov prča, da so tako ravnali skozi vsa stoletja, odkar se je pojavilo slovanstvo v Evropi. Menda malo manj, kakor 250 milijonov Slovanov je nas na svetu, trikrat toliko kot Germanov in skoraj več, kakor je v Evropi vseh germanskih in romanskih narodov, pa kaj štejejo? Nič! Nihče nas ne upošteva, Germani in Romani vladajo Evropo brez Slovanov... Slovanstvo je danes brez vsake zaslombe v svetu. Najbolj zavedni Slovani so Čehi. So bili in so. To je treba priznati. Dvestopetdeset milijonov Slovanov je ogromna moč, ali se je Slovani zavedajo in ali se je bomo Slovani sploh kdaj zavedali? Na to vprašanje moramo Slovani sami odgovoriti. Na nas samih je... Slovan, ali si še živ? Zgani se, dokler je čas!«

Zabeležili smo naziranja dveh listov tele politične barve o slovanstvu in potrebi slovenske vzajemnosti. Katero mišljenje izmed teh dveh je pravilno, menda ni treba posebej ugotavljati. Sicer pa naj bo sodba o slovanstvu in slovenski misli takina ali drugačna, eno je gotovo: ako bi ne bilo živo čustvo medsebojne povezanosti med Slovani, bi se leta 1914. Rusija ne zavzela za Srbijo, marveč jo hladnokrvno prepustila njeni usodi. In v tem primeru bi danes ne bilo ne Jugoslavije, ne češkoslovaške in ne Poljske!

Sklicanje banskega sveta

Ljubljana, 31. jan. AA. Banski svet dravske banovine se sestane 13. februarja 1939 ob 10. uri popoldne v Ljubljani. Predmet zasedanja bo obravnavanje banovinskega proračuna za leto 1939-40 s pripadajočimi pravniki v smislu čl. 11 pravilnika o organizaciji in delu banskih svetov.

Krmite uboge ptičke!

Odmev po svetu

Rim:

Bravo, Hitler!

Rim, 31. jan. e. Današnji rimski listi prinašajo že krajše komentarje k Hitlerjevemu govoru. Med drugim naglašajo: Glas nemškega kancelarja je poslušal italijanski narod pred 7 milijoni radioaparatur in tako je zvedel, da bo Nemčija v primeru vojne stopila na stran Italije. Ta ugotovitev je bila sprejeta v fašističnih krogih z nenavadno radostjo. V Rimu mislijo, da bo Hitlerjev govor vplival na Francijo, da bo povzročila in da bo ugodila zahtevam, ki jih bo Mussolini sedaj konkretno postavil. Po mnenju fašističnih krogov je Hitlerjev govor ustvaril popolnoma jasno sliko. Francija mora izpolniti zahteve Italije in Nemčija mora dobiti zadostneje v kolonialnem vprašanju, ali pa bo Evropa pred možnostjo nove vojne. Hitlerjev govor je demantiral tudi vse zunanje trditve, da Nemčija ne bo šla z Italijo.

Zanimivo je, da je agencija Stefani objavila nekaj delov govora kancelarja Hitlerja. Še predno je Hitler govoril. V tem vidijo znak, da je bil Mussolini že v naprej obveščen o vsebini Hitlerjevega govora. Italijanski listi poudarjajo v svojih poročilih brezpogojno podporo italijanskih zahtev s strani Nemčije, kar velja seveda tudi za Italijo glede nemških kolonialnih zahtev.

Pariz:

Važno priznanje

PARIZ, 31. jan. br. Vsa Francija je sinoči z napetostjo prisluhnila govoru nemškega kancelarja Listi so njegova glavna izjavljajna objavili v posebnih izdajah. V splošnem je bil sprejet ta govor docela hladno. V političnih krogih ugotavljajo, da tokrat Hitler ni povzročil nikakega presenečenja in tudi ni povedal nič novega. O zavezništvu Nemčije z Italijo po dogodkih v Srednji Evropi, v Španiji in Abesiniji ni nihče dvomil. Zato tudi Hitlerjevo poudarjanje, da bo Nemčija v vsaki vojni na strani Italije, ni napravilo nikakega posebnega vtisa. Kar se tiče kolonij, so v Parizu pričakovali, da bo Hitler bolj jasno postavil nemške zahteve. Tega pa ni storil.

Tem večjo pozornost pa je izzvalo Hitlerjevo priznanje, da je Nemčija v

gospodarskih in finančnih težavah; to so dosedaj v Berlinu trdovratno tajili in se posmehovali neurejenosti gospodarskih razmer v Franciji. Sedaj pa se je položaj spreobrnil: Francija je finančno in gospodarsko tako močna, da se ji ni bati ničesar.

V pariških krogih opozarjajo tudi na to, da je bil kancelar Hitler tokrat mnogo zmernejši, kakor v svojih dosedanjih govorih, kar tolmačijo kot znak, da Nemčija ne želi izzvati kakih mednarodnih komplikacij. Tudi zagotovila zvestobe Italiji smatrajo zaradi tega bolj za platonična. Iz dejstva, da Hitler Rusije sploh ni omenil, sklepajo, da je tudi v pogledu sodelovanja z Rusijo spremenil svoje dosedanje stališče.

London:

Kaj pa je z Rusijo?

LONDON, 31. jan. br. Govor ki ga je imel sinoči Hitler v državnem zboru, v angleških krogih ni izzval nikakega presenečenja. V splošnem ugotavljajo, da je bil to najzmernejši govor, kar jih je doslej imel nemški kancelar. Napoved, da bo Hitler preciziral kolonialne zahteve Nemčije, se ni uresničila. Največjo pozornost pa je zbudilo dejstvo, da Hitler tokrat ni niti z besedico omenil Rusije, dočim je dosedaj še v vsakem svojem govoru rohnol proti komunizmu in boljševiški Rusiji. V tem vidijo potrditev že nekaj časa kroječih vesti, da se vodijo med Berlinom in Moskvo tajna pogajanja za gospodarsko in politično sodelovanje.

Važnost pripisujejo edino le Hitlerjevi izjavi, da bo Nemčija v vsaki vojni na strani Italije, pa najsi se Italija iz kakršnihkoli motivov zaplete v vojno. V tem vidijo grožnjo Franciji in Angliji in smatrajo zaradi tega, da se bo napetost v Evropi še povečala. Z vse gotovostjo računajo, da bo Mussolini sedaj postavil konkretne zahteve napram Franciji.

Hitlerjeve ugotovitve in pripombe o kolonialnem vprašanju v odnosih napram drugim državam, ki se nahajajo v podobni situaciji kakor Nemčija, smatrajo za napoved, da se bo Poljska ravno tako kakor Italija priključila

da se Angleži bojijo vojne, druga pa, da ne bodo sprejeli nase potrebne žrtve za reorganizacijo v primeru vojne. Obe ti predpostavki sta netočni in nevarni, kajti oni, ki bi tem predpostavkam verjeli, ne bi do kraja izpolnili svojih dolžnosti. Baldwin je naglasil, da bo angleški narod že na prvi poziv pripravljen boriti se za svobodo človeštva ter da bodo vsi meščani pripravljene za borbo enako kakor v prejšnjih časih. Na koncu svojega govora je Baldwin naglasil, da bo prišel čas, ko se bo dalo izogniti se vojni, šele takrat, ko se bo naselila v srcih in dušah evropskih voditeljev želja za mir.

„Anglija se ne boji vojne!“

Baldwin o nevarnih iluzijah, katerim se vdajajo nekateri evropski državniki

London, 31. jan. AA. Reuter. Sinoči je imel bivši predsednik angleške vlade Baldwin govor v Worekchestru ter dejal, da je imel pred svojo ostavko s Chamberlainom daljši razgovor o potrebi osebnih zvez z vsemi vodečimi osebnostmi tujih držav ter da je pri tem dejal: Rad bi videl, da bi meni pripadla ta naloga, toda jaz zapuščam oblast, tako da bo to vaša dolžnost. Ako se vam posreči ohraniti v Evropi mir za prihodnji 2 ali 3 leta, vas bo človeštvo blagoslovilo.

Baldwin je nato nadaljeval, da je dosedanja popustljivost in miroljubnost Anglije ustvarila dve nevarni iluziji o Angliji na evropskem kontinentu. Ena je namreč ta,

Mariborski železničarji za naše morje

Število članov krajevnega odbora JS je naraslo lani od 650 na 1000

Maribor, 30. januarja. Iz vrst mariborskih nacionalnih železničarjev smo prejeli sledeče vstave, ki kažejo, kako toplo utripa rodoljubno srce naših vrlih železničarjev v Mariboru, kako domoljubna je njihova skrb za mejo, pa tudi za naše sinje morje:

Znano je uspešno delovanje železničarskega krajevnega odbora Jadranske straže v Mariboru. Ustanovil se je na pobudo železničarjev leta 1933 z namenom, da zbere v svojih vrstah vse zavedne železničarje v Mariboru ne glede na njihovo politično prepričanje. Dotlej smo bili mariborski železničarji vključeni pri tujakšnem mestnem odboru. Kmalu pa se je pokazalo, da je uspešno organiziranje železničarskega stanu izven železniških vrst skoraj nemogoče. Zato je ta korak naš železničarjev pozdravil s posebnim veseljem tudi naš oblastni odbor JS v Mariboru, ki se je dobro zavedal, da se bo to organiziranje posrečilo in da bo ta kompaktna organizacija v doglednem času najštevilnejša in najmočnejša pod okriljem aginolo delujočega oblastnega odbora JS v Mariboru.

Ta zamisel se nam je v polni meri posrečila. Danes, ko opažamo, da je velik del društvenega življenja v nekem čudnem upadanju in pešanju, stopamo železničarji pred javnost z razsvetljevalno ugotovitvijo, da je članstvo našega krajevnega odbora JS naraslo v lanskem letu od 650 na 1000. Znano je, da čutimo ravno železničarji iz umljivih razlogov napram vsaki organizaciji precejšnjo skepso. Znano je, da se ne priključimo nobenemu društvu, dokler si nismo popolnoma na jasnem, kaj prav za prav hoče to društvo, kaj hoče storiti v prid splošnosti. To v nas globoko ukoreninjeno skepso je bilo treba šele izriniti in odstraniti s smotnim, nesebičnim delom. Delo pa je v našem odboru za vsakega odbornika častno. Nikdo ne prejema nobene nagrade. Edina nagrada je uspeh in zadoščenje, ki ga da članstvo na vsakoletnem obecnem zboru. Radi tega je v našem odboru mir in sloga. Kjer pa kraljuje mir in sloga, tam je uspeh že v naprej zagotovljen.

Ob tej priliki čutim potrebo, da poudarim in podčrtam izbornost vodstva, ki je bilo v rokah inspektorja g. Rožmana. Navzlic naporni službi, združeni z veliko odgovornostjo, se ni naš predsednik Rožman ustrašil ne slabega vremena, ne utrujenosti. Zato smo mu člani iskreno hvaležni. Članstvo je pokazalo svojo hvaležnost napram zaslužnemu dolgoletnemu predsedniku s tem, da ga je imenovalo za častnega predsednika železničarskega krajevnega odbora JS v Mariboru.

Njegovo delo pa je prevzel postajni načelnik g. Friderik Perme, ki smatra to svo-

jo nalogo za dolžnost, ki jo mora izpolniti vsak železničar izven službe.

Njegove odlike jamčijo, da se bo uspešno delo nadaljevalo v duhu tradicije in do sedanjih prizadevanj: glavni namen železničarske organizacije JS je v tem, da s pripevki, ki ji ostanejo od dela, ki ga dobi od oblastnega odbora, pošilja otroke revnih, razvedrila in odhiti potrebnih železničarjev na morje in sicer v Dom kralja Aleksandra v Bakru. Doslej je krajevni odbor poslal na morje že 172 otrok. Vsi ti otroci so hvaležni. Naučili so se svežega morskega zraka, okrepili svoja mlada, rastoča telesa. Tam ob sinjem morju so si vtisnili v dušo in srce zavest, da smo Jugoslovenci krepki, zdravi in močnejši, ki je lahko ponosen na to, kar ima.

Šli pa smo še korak dalje. Iz lastnih sredstev smo zbrali potreben denar, da smo si nabavili lasten prapor, ki bo razvit skupno s praporoma oblastnega in mestnega odbora JS v Mariboru dne 7. maja 1939.

Nadeli smo si od vsega začetka tudi nalogo, da poživimo iz leti v okolico ob meji smisel za narodno obrambno delo in plemenito rodoljubno prizadevanje. V svezem spominu so nam še izleti k Sv. Pankraciju, v Marenberg, Jarenino, Cirknico in St. Ili. Zlasti naj omenim izlet v obmejni St. Ili, ki se ga je udeležilo okoli 400 mariborskih železničarjev. Povsod so nas lepo sprejeli, kar kaže, da samozavest in ponos našega obmejnega ljudstva narasča. To samozavest pa je treba še poglobiti in podpreti. Mnenja sem namreč, da bodo tudi druga društva vidneje uspevala, čim vnetjeje bodo posvečala svojo pozornost našim najbolj izpostavljenim obmejnim postojankam. Naše obmejno ljudstvo nas je iskreno prosilo: »Pridite spet in nas obiščite.« To vabilo pa ne velja samo nam železničarjem, ampak sploh vsem, ki lahko sami presodijo, da so k temu poklicani. Prva in poglavitna naloga slehernega društva v Mariboru bodo zbiranje in utrjevanje samozvesti in ponosa našega ljudstva ob meji. Potem bo tudi marsikaj izostalo, tudi marsikatero bolno in trpko razočaranje, ki bi se utegnilo pojaviti kot posledica zanemarjanja naše vasi.

Javnost nas ni našla pozimi v toploti kurjenih dvoranih. Ni nas slišala nikjer. Tih in veselo smo pohiteli v naše podeželje, v našo vas ob meji, kjer smo opozarjali na skupnost, ki tesno priklapa meščana k podeželanu in delčana k meščanu. Ne dvomim, da smo na pravi poti. Veselo, složno in navdušeno gre naša pot v novo poslovno leto 1939 z geslom: »Delajmo za našo mejo.« Mislimo na naše podeželje, ljubimo in čuvajmo tudi naše lepo, sinje morje!

L. B.

Za uspešnejše delo v nacionalnih društvih Umesten predlog o fuziji mariborskih društev „Jadran“ in „Nanos“

Maribor, 30. januarja. Važen problem se je spoprijel na obecnem zboru »Jadrana«, o katerem smo poročali v večerjanih številki. Je to problem, ki je osnovne važnosti za uspešno delovanje številnih mariborskih nacionalnih društev. To je problem fuzije, poenotenja smotne uravnavne in večje uspeha vsega nacionalno društvenega dela. Pri slučajnosti h so namreč nekateri udeleženci načeli vprašanje fuzije »Jadrana« in »Nanosa«.

To vprašanje ni od večerj. Zadnja leta se je pojavilo v ospredju razpravljanj v tujakšnih emigrantskih krogih. Obe društvi zasledujeta kolikor toliko isti cilj, obe društvi se pri tem poslužujeta malodane istih sredstev. Pa tudi krog vnetih, poštvovalnih sodelavcev poteka iz iste sredine. Zadnje leto je ta stvar že zorela in na nedeljskem Jadranskem obecnem zboru so jo prčeli konkretno rešavati.

Dve tezi sta se uveljavili v okviru izbirne debate o fuziji obeh imenovanih društev: 1. Fuzionirano društvo naj nosi ime »Jadran«. Članstvo društva »Nanos«, ki združuje pretežno mladino, pa naj bi osredotočilo svoje delovanje v posebnem, avtonomnem oddelku »Nanos«, ki pa naj bi bil sestaven del društva »Jadran« 2. Oblika fuzije naj bi bila ta, da se članstvo obeh

društev organizira v skupni organizaciji, ki naj nosi ime »Jadran-Nanos«.

Med debatno se je pokazalo, da fuzija na podlagi prvega predloga ne bo mogoča. Prevladala je druga teza. Jadranci so se soglasno in v globokem razumevanju položaja glasovali za fuzijo obeh društev, iz katerih naj vzide novo društvo »Jadran-Nanos«. V določenem roku se sestane poseben fuzijski odbor, v katerem je po pet zastopnikov vsakega društva. Naloga tega odbora bo, da pripravi vse potrebno za čim hitrejšo fuzijo. Ta sklep je sledil izjavi Nanosovega predsednika prof. Bizjak, da je Nanos pripravljen ob izpolnitvi navedenih pogojev sodelovati pri akciji za fuzijo.

Tako sta omenjeni društvi dali lep vzgled pravilnega ocenjevanja prilik in stanja. Starejša generacija, ki prevladuje v »Jadranu«, je prožila mlajši generaciji, ki se pretežno zbira v »Nanosu«, pravno roko in je s tem izprčkala zdrav čut za potrebe naše dobe, ki zahteva iz leta v leto vse bolj strnjenejšega složenega in vzajemnega vztrajnega delovanja na vseh tistiških našega obmejnega življenja. S teh vidikov je vzbudil gornji sklep v vseh mariborskih krogih toplo priznanje in ugodne odmeve.

Sokolsko društvo v Slovenski Bistrici

Občni zbor je pokazal, da društvo marljivo in uspešno deluje

Slovenska Bistrica, 30. januarja. Vzorno in vztrajno je sokolsko delo vrlih slovenjbištrskih Sokolov. Na svojem 26. rednem obecnem zboru dne 29. t. m. so podali zadovoljiv obračun poštvovalnega in vzornega sokolskega dela.

Občni zbor je otvoril in vodil aginolo Sokolski delavci in dosedajni starosta B. Stepičnik, ki je po odhodu br. načelnika vodil tudi načelniske posle. V prisrčnih, toplih besedah se je uvodoma spomnil nepozabnega kraja mučenika in poslal iskren pozdrav našemu prvemu starosti Nj. Vel. kralju Petru II. V svojih nadaljnjih izjavah je omenjal izgubo, ki je doletela slovenjbištrške sokolske vrste s smrtjo drugega podstaroste SKJ br. Paunkovića in s. Franje Tavčarjeve. Ob svoji 26-letnici je razvilo društvo krasen prapor, ki mu je po svojem zastopniku majorju Čubelici kumoval Nj. Vel. kralj Peter II. Med letom je društvo kupilo bivšo jahalnico in prostor okrog nje. Tukaj bomo slovenjbištrski Sokoli uredili svoj sokolski dom in novo letno telovadnico. K temu nakupu sta našemu Sokolskemu društvu mnogo pripomogli br. dr. Pučnik in br. Smrtnik, ravatelj Celjake posojilnice in starosta sokolske šupe v Celju. Končno je br. starosta posredoval še župnega delegata, nakar so sledila poročila društvinih funkcionarjev.

Br. Ivan Čulk je predlagač svetovno poslanec, nakar je dolgoletni tajnik br. Mondini izbrno poročal o društvenem uspešnem delovanju, ki ga niso mogle ovirati razne številne in znane težkote. Prihodni so bili društveni odnosi napram naši vojski.

Skupno je bilo 15 rednih sej. Br. prosvetar je poročal o številnih priložnostnih nagovorih pred vrstami. Ob državnih in nacionalnih praznikih so bile javne manifestacije in priložnostna predavanja. Uprizorjali smo različne igre, izredno zadovoljivo je poslovala tudi knjižnica in javna sokolska čitalnica, ki jo bomo v novem poslovnem letu izpopolnili in preuredili v lastnem sokolskem domu. Ob načelnikovem poročilu je razvidno, da se je vršila redna telovadba v 8 oddelkih, ki so bili vsi dobro obiskani. Društvo se je udeležilo po svojem zastopstvu zveznih smuških tekem na Jahorini, kjer je odnesla prvo mesto s. A. Jegerjeve. Razen tega se je udeležilo društvo tudi raznih nastopov okoliških čet in okoliških društev. V lepem številu so šli tudi zastopniki našega društva na X. vesolokalski zlet v Pragi. Popolnoma samostojno deluje naraščajski oddsek, ki goji predvsem telovadbo in ki se živahno udeležuje s prirejanjem iger in čajank. Kakor je poročal matrilkar br. Kramar šteje društvo 293 sokolskih pripadnikov. Blagajna izkazuje 49.984 din. prejemkov in skoro prav toliko izdatkov. Br. Ciril Špur vodi prav zadovoljivo društveno gospodarstvo. Br. Špur je obenem tudi referent za kolo štednje, ki se bo v društvu leto obnealo. Za gradbeni oddsek je poročal br. dr. Josip Pučnik, ki je v njemu prirejeno sokolsko vmeno, spretnostjo in poštvovalnostjo kupil za društvo bivšo jahalnico z zemljiščem. Jahalnica se bo preuredila za sokolski dom, na zemljišču pa bomo dobili lepo novo letno telovadnico. V svojem poročilu se je zahvalil br. Smrtniku za naklonjenost, saj je v matini mari pri-

pomagal k nakupu krasnega prostora in lepe stavbe.

Poročila je sprejelo navzoče članstvo s toplim odobravanjem in iskrenim priznanjem. Na predlog predloženega računov br. Valenana in dobil br. blagajnik in ostli odbor svojo razrečnico. Nagovoru župnega delegata so sledile volitve novega odbora. Za staroste je bil izvoljen idealni br. Ferdo Vigele, podstarosta je br. dr. Josip Pučnik, načelnik br. Milan Stepičnik, podnačelnik

Mariborske in okoliške novice

— **Otvoritev nove Lenarčičeve smučarske proge na Pohorju.** Zimskosportni oddsek Slovenskega planinskega društva Maribor priredi v nedeljo dne 6. februarja medkubsko tekmo v smuku na novi inž. Lenarčičevi tekmovalni progi Jezerski vrh — Josipdol pri Ribnici na Pohorju, ki bo ob tej priliki svečano otvorjena. Dolžina proge je 3 km, višinska razlika pa 500 m. Tekmovanje se vrši za prvenstvo mostev in posameznikov. Mostvo tvorijo 4 tekmovalci, od katerih se ocenijo 3 najboljši za plasma. Sarti bo ob 10. uri pri Ribniškem jezeru, cilj nad kamnomolom v Josipdolu. Tekmovanje po pravilih JZSS. Prvo plasirano mostvo dobi prehodni pokal, ki ga je podarila občina Ribnica. Pokal preide v stano last onega kluba, katerega mostvo si ga priboji dvakrat zaporedoma, ali 3 krat v presledkih. Prijave mostov in posameznikov je nasloviti do sobote 4. II. do 12. ure po pošti na naslov Drago Senica, Ljubljanska kred. banka, ozir. ustno na naslov Ljubica Cingerli, Maribor-putnik. Naknadne prijave se sprejemajo do sobote zvečer do 20. ure v Senjorjevem domu.

— **Srednješolski dvoboj Maribor-Zagreb v alpski kombinaciji.** V soboto in nedeljo 4. in 5. februarja bo pri Senjorjevem domu prva medmestna smučarska tekma srednješolcev Maribor-Zagreb. Tekmovalo bo 10 zastopnikov vsakega mesta v slalomu in smuku. Slalom bo izveden v soboto s startom ob 10. uri dopoldne na 600 m dolgi progi, z višinsko razliko 600 m, pri Senjorjevem domu. Smuk bo skupno z medkubskim tekmovalcem v nedeljo dopoldne s startom ob 10. uri pri Ribniškem jezeru ter s ciljem nad kamnomolom v Josipdolu pri Ribnici na Pohorju. — Ekipi bodo tvorili najboljši smučarji Maribor in Zagreb, med njimi tudi nekaj znanih prvakov. — Zmagovalno mostvo dobi častno diplomu, ravnotako tudi trije prvoplasirani.

— **Lastnikom vozniških izkaznic.** Predstojništvo mestne policije v Mariboru poslednjičkrat opozarja vse vozače motornih vozil, da je rok za podajanje vozniških izkaznic le do 28. februarja 1939. Stranke naj se zgledajo v tej zadevi na tujakšnem predstojništvu med 10. in 12. uro v sobi števil 17-II in naj prinesejo s seboj vozniško izkaznico, banovinskih kolek din 100, lastniški vozniški izkaznik za motorna koleca banov. kolek za din 50.—, nadalje 10 din državnih kolek ter 20 din gotovini. Poklicni vozači, ki so kot takti zaposleni in se preživljajo edino od dohodkov tega poklica ali so v tem svojstvu ostali brez zaposlitve, imajo pravico vložiti prošnjo na kr. bansko upravo potom tega predstojništva istotako le do 28. februarja t. l., ker se prošnje, vlozene po tem roku, ne bodo upoštevale in bodo morali plačati celo takso. — Predstojništvo mestne policije v Mariboru.

— **Zveza Maistrovih borcev v Mariboru** vabi vse one borce, ki stanujejo v območju ormoškega sodnega okraja in so se v prevatni dobi leta 1918-19 borili pod vrhovnim poveljstvom generala R. Maistra za osvoboditev naše severne meje, na ustanovni občni zbor Odseka Zveze Maistrovih borcev, ki bo v nedeljo 12. februarja 1939 po rani sv. maši v klubski sobi hotela Rajh v Ormožu.

— **Zveza Maistrovih borcev** poziva svoje člane zlasti one, ki stanujejo v Mariboru in bližnji okolici, da poravnajo članarino in morebitne zaostanke do leta 1939 še pred obecnim zborom in sicer v tajništvu ZMB, Maribor, Kopaliska ul. števil 17. — Narodni dan, ki uraduje dnevno od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne. Vsi oni člani brez izjeme, ki ne bodo izpolnili svojih obveznosti do Zveze, ne bodo imeli pristopa k obecnemu zboru dne 5. II. 1939.

— **Glasi iz obrtniških vrst.** Prejeli smo s prošnjo za objavo: »Mariborski obrtniki, z zanimanjem beremo tehtne in aktualne članke o raznih vprašanjih, ki globoko segajo v naš obstanek in življenje. K članku »Beseda o sezonskih delavcih«, ki je izšel v Vašem cenjenem listu, bi pripomnili le, da se s to mislijo pečamo tudi nacionalni obrtniki in, kakor čujemo, tudi naši Maistrovi borci. Ob naši severni meji propada obrtništvo, saj je po več mesecev brez naročil in v stanju dejanske brezposelnosti. Ob meji krožijo celo govorice, da se pripravljajo tudi marsikateri obrtnik v tujino, da si izboljša položaj in da se preskrbi za stara leta. Zlastno povišajo so to, ki jih bo treba pravdačno prirediti, ker se bodo sicer porajale za naše obmejno obrtništvo usodne, težke posledice. Končno bo pač vendarle moralo prodreti spoznanje, da smo tudi obrtniki zaščiteni in podpre potrebni, pa tudi vredni. Obrtniki, ki nas je razvoj sodobne industrije in tehnike tako hudo prizadel, doživljamo novo, težko krizo. Izdatne pomoči in podpore potrebujemo.«

— **Cene na mariborskem trgu.** V smislu poročil mestnega tržnega nadzorstva z dne 29. t. m. so na mariborskem trgu veljale sledeče cene na perutninskem trgu: kokoši 20 do 25, par piščancev 24 do 60, purani 35 do 60. Domači zajci po 8 do 20 din. Krma: sladolesno 80 din za 100 kg, kislo seno 50, otava 75 do 80, pšenica slama 40 din. Mlečni izdelki: smetana (liter) 7.50 do 10, mleko 1.50 do 2, surovo maslo 24, čajno maslo 18 do 30, domači sir 8 do 10, jarka 0.70 do 1.25, kuhano maslo kg 30 din. Ribe: morske ribe 10 do 36, moreški rakli 32. Zito: (za liter) pšenica 1.50 do 1.75, riž 1.50 do 1.75, ječmen 1.50, korusa 1 do 1.50, oves 1, prosa 1.50, ajda 1.25, proseno pšeno 4, ajdovo pšeno 3.50 do 4.50, fižol 2 do 3. Zelenjava: krompir 0.75 do 1.25, merica 6 do 6.50, čebula 3 do 4, česen 6 do 10, zelje (komad) 0.50 do 3, kislo zelje 3, repa (komad) 0.25 do 1, kisla repa 2, karfiola (komad) 3 do 10, ohrovt 0.50 do 2, hren 8 do 10, zelena (komad) 0.50 do 3, šopek peteršilja 0.50 do 1, endivija (komad) 0.50 do 2, dalmatinska kg 8 do 10, kup motovilca 1, kup radica 1, kg radica 8 do 10, kup špinaca 1, kup korenja 0.50 do 1, koleraba (komad) 0.25 do 1, redkev (komad) 0.25 do 1. Mesne cene: telatna 8 do 14, svinjako meso s ko. stmi 11 do 12, svinjako meso izluščeno 12 do 13, riba 15 do 16, sajec 12 do 14, salo

br. Rajmund Müller in Miško Kostanjek, načelnika s. Tilka Komarjeva, podnačelnika s. Božena Tajnikova, tajnik br. Mondini, prosvetar br. Ivan Čulk, načelnik gradbenega oddelka br. dr. Josip Pučnik. V odboru so vsi lanskoletni bratje in sestre.

Z doseženim uspehom v pretekli poslovalni dobi društvu iskreno čestitamo z željo, da bi bilo tudi njegovo bodoče delovanje vsaj tako plodonosno, kakor je bilo lani.

15 do 16, slanina 14 do 15, pljuča 7 do 8, jetra 7 do 9, rebra 10 do 12.

— **Počastitveni večer Ivana Milnarja** ob 70letnici zaslužnega delavskega voditelja je potekel izredno priročno toplo in prijateljsko. Iskrene besede so spregovorili gg. Jelen, Petjevan, Bibič, dr. Reisman in Eržen, ki so proslavljali neutrudno, nesebično delavnost še vedno mladostno aginolo 70letnika. Prijetno razpoloženje je povzročilo s svojim sodelovanjem godba železniških delavcev in uslužbencev, pa tudi pevci pekovski pomočniki, ki so ubrano zapeli več lepih narodnih pesmi.

— **Podprimo našo nacionalno mladino.** V nedeljo 5. februarja popoldne prirede vrli omladinci JNS svojo tradicionalno družabno prireditev v Grmkovi dvorani v Studencih. Pričetek ob 16. Podprimo vneto stremeljenja naših delavnih, vrlih omladincev.

— **Drobne novice.** Kolo so odpeljali delavci Mihaela Strmškarja iz Dogaš, ko se je mudil v neki gostilni v Frankopanovi ulici. Kolo je znanke »Perfors« in je vredno 1000 din. — V stanovanju 27letnega Franca Frasa iz Rupar 36 pri Sv. Marjeti ob Pesnici sta planila Karel P. in Jože P. S. Koli sta navtila na Frasa in ga tako premikastila da je obeležal s poškodami na glavi in nogah. Frasa so odpravili v bolnico, kjer je izpovedal, da sta se napadala hotela na ta način maskevat nad njim, ker ni hotel svojčas pričiati v njun prid. — V neki gostilni na Koroški cesti se je zabaval neki Peter Bunjevčevič. Bil je že židane volje in je dajal duška svojem razpoloženju s tem, da se je lotil gostilniškega inventarja. Ker mu pa natakurala ni hotela več postreči z vinom, ga je to tako razčutilo, da je segel po samokresu in pričel streljati. K sreči pa ni bilo nobenih človeških žrtev, ker so gostile panično pobegnili iz gostilne ter obvestili o tem stražnika, ki je povzročitelja incidenta zasilal. — »Kovina« na Tezmem čuti pomanjkanje naročil. Radi tega je vodstvo tvornice obvestilo 90 delavcev, da jim odnovejuje za 14 dni.

— **Tezemske novice.** V noči na nedeljo smo doznali Tezenci za neke čudne reči, ki so nas osupnile. Skoro si tega pojavu ne moremo razlagati. Orožniki intenzivno poizvedujejo za krivici.

— **Navadna nesreča** se je pripetila v tvornici »Teksta« na Tezmem. 32letni tekstilni delavec Josip Škerjanc se je ranil med delom z nožem mv levo oko. Zdravniki v tujakšni bolnici si na vso moč prizadevajo, da bi mu rešili vid.

— **Francani** so z velikim priznanjem sprejeli igr »Vrnitev«, ki jo je priredil v nedeljo oder krčevinskega Rdečega križa v Framu. Obisk je bil prav dober in so Francani izrazili željo, da bi vrli krčevinski igralci igrili ob priliki ponovitve. Igru ponovijo v nedeljo 5. februarja ob pol 16. v krčevinski šoli. Upizorji se v prid vrni deci.

— **Odprta noč in dan do groba vrata.** V splošni bolnici je umrla gospa Milka Gungl, stara 20 let. V Klavniški 22 je umrla ena najstarejših Mariborčank gospa Josipina Refman, stara 81 let. V splošni bolnici je umrla posestnikova vdova Ana Rupnik, stara 61 let. Zalujočim naše globoko sožalje.

— **»Atama« v Del. pol. št. 13 beremo:** »Atama« še naprej izrablja. Poročali smo že, kako izmaga tekstilna tovarna »Atama«, last Dunajčanov Helene in Evgena Bujati, laste tekstilne delavce, ki bi morali po kolektivni pogodbi tekstilnih podjetij prejemati vsaj 3.50 din na uro, a »Atama« jim ne plačuje niti minimalne mezde din 2.75. Dve delavci sta radi tega vložili pritožbo na sresko načelstvo, ki je že uvedlo proti ti. »Atama« preiskavo po ministrski naredbi o minimalnih mezdah.

— **Dobili** pa smo novo pritožbo delavca, ki je zaslužil pri »Atami« komaj po 220 din do največ din 260 na 14 dni in je zato končno izstopil iz službe. Pa niti tega denarja ni dobil izplačnega, ampak je moral jemati pri trdki blago, ki se je pokvarilo ter je trdka kupnino kar enostavno odtegnila od tiste berške mezde. Kaj naj delavec napravi s takim blagom, če ga naj delavci rešimo po 2 m? Sam ga ne rabi, prodati ga tudi ne more. Takšno vsiljevanje blaga namesto mezde v gotovem smatramo za absolutno nedopustno in kaznivo, ker se s tem krši tudi obrtni zakon glede plačevanja mezde, ki se mora plačati vedno v dinarjih, ne pa v blagu. V isti sapi, ko Dunajčana Bujati Evgen in Helena na ta način kršita naše zakone, si pa še drzneta delavcu zadržati službeno knjigo, če pod takimi razmerami ne more vzdržati in naljubo privrzanemu Dunajčanom stradati, ter odide brez odpovedi službe. Zakaj tovarnarja Bujati, ki sta ustanovila v Koških to svojo tovarno s komaj din 200.000.— glavnice, ne ostaneta na Dunaju, kjer ima itak rodbina Bujati še svojo tekstilno tovarno? Sresko načelstvo ponovno opozarjamo na te nevdružne razmere pri ti. »Atama«, ki ni židovsko podjetje, in prosimo, da po izvedeni preiskavi te razmere odpravi v smislu predpisov zakona o obrtnih in zakona o zaščiti delavstva.«

— **Mariborsko gledališče** Torek, 31. ob 20.: Automelody. Red C. Premiera.

Sreda, 1. februarja: Zaprti. Četrtek, 2. februarja ob 15. Matura. Ob 20. Vse za šalo.

— **»Automelody«** — igra iz življenja moderne avtomobilske industrije, je pisana sicer v živem in impresionističnem stilu, vendar tako, da kot dramska reportaža s svojo originalnostjo in satiro podaja izvrsten vpogled v današnje razmere v industriji. Zanimivih zapetijev in razpletajev prepojeno delo drži gledalce v trajni pozornosti. Premiera je nočoj v torek, 31. t. m. v VI. Sirkniškovi režiji. Nastopi nad 20 oseb.

— **POMAGAJMO GRADITI PIVKOV SKOLSKI DOM**

Konzum tobaka v Mislinjski dolini

Slovenj Gradec, 27. januarja. Lani se je ponovno povečal konzum tobaka v Mislinjski dolini, in so Slovenjgradčani z okolico skupno pokadili za 2 milijona 442.034 din tobaka, torej za celih 34.042 din več kakor l. 1937. Kakor vsako leto, je tudi lani prednjačila pred vsemi cigaretami priljubljena »Drava«, ki jih je šlo v promet kar 3.963.600 komadov. Za »Dravo« je najpriljubljenejša cigareta »Zeta«, ki so jih pokadili 1.296.500. Nato sledi »Morava« s 629.400 in »Ibica« s 576.200 komadi. Najmanj pa se je pokadilo dragih »Karadjordje« in sicer samo 10 komadov. Ostale cigarete pa so kadili Slovenjgradčani kakor sledi: »Neretva« 36.500, »Dri-na« 19.060, »Mirjana« 13.000, »Bled« 1500, »Vardar« 956, »Vardar« brez nikotina 7220, »Hercogovina« 3000, »Drina« brez nikotina 780, Mignon 390, Kosovo 380, Sumadija 220, Strumica 80 in Jadran 40 komadov.

Tudi konzum cigar nam nudi isto sliko in so šle večinoma v promet le cenejšie cigare, od katerih so prodali mešanici inozemskih kar 90.800 komadov, kratkih domačih pa 39.800. Ostale vrste pa mnogo zastajajo in so prodali Brazilk 9200, Kub 4000, Portorik 2500, Operas 1980, Viržink in Viržinojz po 1200, Trabuk 210, Regalitas 170, Perle de Kuba 34, Britanik 25 in končno Flor de Havanna 24 komadov.

Pri cigaretnem tobaku je daleko prednjačili ceneji »Savski«, kateremu sledijo »Zetki« s 14.700 in »Neretvanski« s 3180 škatlami, dočim je bilo »Trebinjska« prodane samo 200 škatel. Tudi pipin tobak je šel najbolj v promet cenejši, dočim je bilo malo prodane dražjih vrst.

Konzum tobaka v Slovenjem Gradcu je ponovno v dviganju, vendar pa še vedno ni dosegel l. 1930, ko je znašal 2.884.290 din. Najnižji pa je bil konzum tobaka leta 1933, ko je znašal le 2.106.985 din. Povečanje konzuma tobaka pa gre vsekakor mnogo tudi na račun odprave cenejših eksportnih cigaret, ki so jih naši Slovenjgradčani stalno kadili v prav lepem številu. Nekoliko pa gre seveda tudi zasluga boljšemu gospodarskemu stanju našega podeželana.

Iz Celja

— **C Razprava o velikih tatinskih aferi** v trgovini »Tivare« v Celju, ki je last trgovca Karla Vrečica, se je nadaljevala v ponedeljek na okrožnem sodišču v Celju. Kakor znano, je glavni obtoženec trgovski namestnik Ivan Končan iz Celja, ki je izvršil tatvine v omenjeni trgovini in prodajal ukradeno manufakturno blago. Poleg njega je obtoženih še 13 oseb in sicer nekatere zaradi nasnavanja k tatvini, nekatere zaradi nakupa ukradenega blaga, nekatere pa radi hazardiranja. Razprava je bila tajna in v ponedeljek zaključena, sodba pa bo razglašena v sredo 1. februarja ob 9. dopoldne v razpravnih dvorani okrožnega sodišča.

— **C Nešreča pri delu.** V Loki pri Zidanem mostu se je ponesrečil 30 letni hlapec A. Rostohar. Pri delu je padla nanj deska in mu zlomila levo roko. Rostohar se zdravi v celjski bolnici.

— **C Zborovanje učiteljev sreskega učiteljskega društva JUJ.** Učiteljsko sreskega društva JUJ bo zborovalo v soboto 11. februarja na I. mestni ljudski šoli v Celju. Prvi del zborovanja bo posvečen 20. obletnici smrti Ivana Cankarja. O njegovem delu in življenju bo predaval slovestveni zgodovinar prof. g. dr. Anton Slodnjak iz Ljubljane. Iz Cankarjevih del pa bo recital režiser Narodnega gledališča g. Ciril Debevec. Na dnevnem redu so nadalje zelo važne zadeve stanju in organizacije. Knjižnica bo poslovala. K vstopu se še posebej vabljivi nevljučeni učitelji in učiteljice.

Iz Slovenjgradca

— **Prepoved vlomilcev.** Brivskega mojstra g. Vekoslava Vybornega zasleduje že vse letošnje leto smola. Pred kratkim sta se dva v njegovi lastni hiši teče ponesrečila dva njegova uslužbenca, čez nekaj dni pa je bil v zadnjem hipu zalušen ogenj, ki je že grozil upepeliti njegovo dvonadstropno hišo. Sedaj je pa še obiskal njegovo hišo drzen rokavah, ki se je po polnoči vthotapil v prvo nadstropje in tam poskušal vlomiti v dve omari. Vendar pa se so zaradi velikega ropota zbudili domači in ga prepodili. V svoji predrznosti pa je hotel vlomiti še v pritično kašo, odkoder pa je bil tudi prepoden. Komandir tujakšne orožniške postaje g. Peter Marič je takoj uvedel strogo preiskavo in se mu je posrečilo izslediti vlomilca v osebi nekega mladoletnega brezposelnega, ki je poskušal vlomiti priznal, izgovarjal se je pa, da je hotel samo vasovati. Vse priznanje našemu vrlomu komandirju, ki je tako hitro izsledil vlomilca.

— **Slovenjgraško gasilstvo.** V petkovi številki celjske »Nove Dobe« je izšel izpod peresa znanega dolgoletnega gasilskega delavca g. Franja Cajnika daljši članek o razmerah v slovenjgraški gasilski četli. Ta članek je vzbudil v vseh krogih ogromno zanimanje in tvori še vedno predmet dnevnih razprav. Ne bomo se spuščali v posamezna razmatranja o krivdi ali nekrivdi gasilske čete oziroma občinske uprave, vendar nam pa nalaga dolžnost, da zahtevamo čim prejšnjo razjasnite